

***SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W KOLE
ZA ROK 2025***

LUTY 2026

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KOLE ZA ROK 2025

I. Wprowadzenie

II. Działalność MOPS w Kole

1. Cele i zadania Jednostki
2. Struktura organizacyjna i zasoby ludzkie Ośrodka
3. Beneficjenci Ośrodka – charakterystyka i dane liczbowe

III. Formy udzielanych świadczeń

1. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej
 - 1.1. Zasiłek okresowy
 - 1.2. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy
 - 1.3. Zasiłek stały
 - 1.4. Składki na ubezpieczenia zdrowotne
 - 1.5. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki
 - 1.6. Pozostałe formy wsparcia finansowego
2. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej
 - 2.1. Praca socjalna
 - 2.2. Poradnictwo specjalistyczne
 - 2.3. Interwencja kryzysowa
 - 2.4. Zapewnienie posiłku
 - 2.5. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania
 - 2.6. Domy pomocy społecznej – ponoszenie odpłatności
 - 2.7. Asystent rodziny
 - 2.8. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej
3. Ośrodki Wsparcia
 - 3.1. Dzienny Dom „Senior+” w Kole
 - 3.2. Noclegownia
4. Zadania realizowane przez Dział Świadczeń Rodzinnych
 - 4.1 Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych
 - 4.2 Realizacja jednorazowego świadczenia „Za życiem”
 - 4.3 Realizacja zadań z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego
 - 4.4 Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych

- 4.5 Realizacja zadań z zakresu dodatków energetycznych
- 4.6 Realizacja zadań z zakresu pomocy materialnej dla uczniów
- 4.7 Realizacja zadań z zakresu pomocy państwa w wychowaniu dzieci
- 4.8 Realizacja zadań związanych z programem „Czyste powietrze”
- 5. Zespół Interdyscyplinarny
- 6. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki
 - 6.1 Asystencja osobista
 - 6.2 Opieka wytechnieniowa
 - 6.3 Korpus Wsparcia Seniorów
 - 6.4 Realizacja Projektu „Wielkopolskie Telecentrum Opieki”
 - 6.6 Program Lokalny „Taksówka dla Seniora”
 - 6.6 „Opieka 75+”
 - 6.7 Program Żywnościowy
- 7. Świadczenia dla obywateli Ukrainy
- 8. Wnioski końcowe

I. WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole przedstawia sprawozdanie z działalności za rok 2025, stanowiące kompleksowe podsumowanie realizowanych zadań oraz podejmowanych działań na rzecz mieszkańców Miasta Koła. Dokument został opracowany na podstawie efektów pracy Ośrodka i zawiera informacje istotne dla oceny realizacji zadań statutowych, skuteczności udzielanego wsparcia oraz sytuacji finansowej jednostki.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, funkcjonującą jako jednostka budżetowa Gminy Miejskiej Koło i stanowiącą integralny element lokalnego systemu zabezpieczenia społecznego. Działalność Ośrodka ukierunkowana jest na wspieranie osób, rodzin i grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności poprzez udzielanie świadczeń pieniężnych, rzeczowych oraz usług społecznych, sprzyjających poprawie warunków życia, wzmocnieniu samodzielności życiowej oraz wyrównywaniu szans społecznych.

W roku 2025 Ośrodek realizował zarówno zadania własne gminy, jak i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Pomoc udzielana była w formach dostosowanych do indywidualnych potrzeb beneficjentów, w tym jako świadczenia stałe, okresowe i jednorazowe, a także w postaci pracy socjalnej i szeroko rozumianych usług środowiskowych. Szczególny nacisk położono na działania aktywizujące i wspierające proces usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem lokalnym.

W ramach realizowanych zadań Ośrodek zapewniał wsparcie rodzinom poprzez asystenturę rodziny, osobom starszym i z niepełnosprawnościami poprzez usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania, ośrodkach wsparcia oraz domach pomocy społecznej. Udzielano również pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej oraz osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, wymagających natychmiastowej i skoordynowanej interwencji.

Wszystkie działania podejmowane przez MOPS w Kole w 2025 roku realizowane były zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Pomoc przyznawana była na podstawie decyzji administracyjnych, poprzedzonych przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego, z wyjątkiem form wsparcia niewymagających wydania decyzji, takich jak praca socjalna czy poradnictwo specjalistyczne.

Działalność Ośrodka prowadzona była w warunkach narastających wyzwań społecznych, wynikających m.in. z pogłębiającego się ubóstwa, problemów mieszkaniowych, bezrobocia, uzależnień, ograniczonego dostępu do ochrony zdrowia oraz postępującego procesu starzenia się społeczeństwa. Skala i złożoność problemów społecznych wymagały elastycznego podejścia, współpracy międzyinstytucjonalnej oraz stałego podnoszenia jakości świadczonych usług.

Usługi i świadczenia pomocy społecznej realizowane były przez wykwalifikowany i wyspecjalizowany personel, działający w jasno określonych strukturach organizacyjnych. Ośrodek świadczył usługi bezpośrednio, adresowane do konkretnych osób i rodzin, poprzedzone rzetelną diagnozą sytuacji życiowej oraz opracowaniem indywidualnych planów pomocy, dostosowanych do potrzeb i możliwości beneficjentów.

Pomoc społeczna odgrywa istotną rolę w systemie zabezpieczenia społecznego, a jej znaczenie systematycznie wzrasta wraz z rozszerzaniem zakresu przedmiotowego i podmiotowego realizowanych zadań. Rosnąca liczba osób korzystających ze wsparcia oraz złożoność regulacji prawnych potwierdzają konieczność dalszego rozwoju usług społecznych, ich integracji oraz wzmocnienia działań profilaktycznych i środowiskowych.

Pomoc społeczna jako jeden z kluczowych elementów lokalnej polityki społecznej, pełni szczególną rolę w kształtowaniu spójności społecznej. Jej miejsce wśród innych podsystemów wyznaczają jasno określone cele i zadania, ukierunkowane na ochronę godności człowieka, wzmocnienie potencjału osób i rodzin oraz budowanie solidarnej i włączającej wspólnoty lokalnej.

II. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KOLE

1. Cele i zadania Jednostki

Celem działalności Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać wykorzystując własne możliwości, zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, zapobieganie powstawaniu sytuacji powodujących konieczność korzystania z pomocy społecznej oraz marginalizacji osób i rodzin, a więc profilaktyka, która należy do najtrudniejszych zadań pomocy społecznej i wymaga pełnego profesjonalizmu pracowników oraz współpracy z innymi podmiotami. Celem działalności jest również mobilizowanie do aktywnego, samodzielnego działania i

rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych, dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców miasta i osób przebywających na jego terenie, dbałość o zapewnienie prawidłowego rozwoju i funkcjonowania rodziny, budowanie właściwych relacji między jej członkami, właściwe pełnienie przez nich ról społecznych, wspieranie jej dążeń do usamodzielnienia, przeciwdziałanie demoralizacji, patologiom i wykluczeniu społecznemu. Ośrodek współpracuje w tym zakresie na zasadzie partnerstwa z organami administracji samorządowej, rządowej i organizacjami społecznymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami prawnymi i fizycznymi.

Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają powyższym celom, a także możliwościom pomocy społecznej. Natomiast rodzaj, forma i wielkość świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy.

Ustawa o pomocy społecznej precyzyjnie określa zadania realizowane przez Ośrodek. Są to w szczególności: tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej w gminie, zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin poprzez świadczenie usług oraz przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą, praca socjalna rozumiana jako działalność zawodowa skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi, prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej, analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb. Jako podstawowe zadania możemy wymienić również: pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, współpracę z organizacjami społecznymi, instytucjami czy stowarzyszeniami oraz z osobami fizycznymi i prawnymi w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej, udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach oraz organizowanie specjalistycznego poradnictwa prawnego, pedagogicznego i psychologicznego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole działa głównie na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.) oraz w oparciu o inne, obowiązujące w tej dziedzinie przepisy (ustawy, rządowe programy pomocy społecznej i programy osłonowe, mające na celu ochronę poziomu życia mieszkańców gminy). Są to w szczególności ustawy: o świadczeniach rodzinnych, o świadczeniach wychowawczych, o

pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o dodatkach mieszkaniowych, o systemie oświaty, o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, o powszechnym ubezpieczeniu społecznym, o przeciwdziałaniu przemocy domowej, o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, o ochronie zdrowia psychicznego.

Wypełniając swoje zadania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole kieruje się zasadami równości, pomocniczości, solidarności społecznej oraz subsydiarności, mając na względzie interes społeczny i interes obywateli.

Niezbędne jest również indywidualne podejście do każdej osoby i rodziny ubiegającej się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej. Podejście takie pozwala na skuteczniejsze zaspokojenie występujących potrzeb, jak również na trwałe wyprowadzenie z systemu pomocy społecznej.

2. Struktura organizacyjna i zasoby ludzkie Ośrodka

Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kole kieruje Dyrektor, odpowiedzialny za całokształt działalności jednostki oraz jej reprezentowanie na zewnątrz. Poszczególnymi komórkami organizacyjnymi kierują kierownicy. Szczegółową organizację Ośrodka oraz zakres obowiązków pracowników określa Regulamin Organizacyjny.

W strukturze MOPS wyodrębniono następujące komórki organizacyjne:

Dział Pomocy Środowiskowej

W 2025 roku w Dziale zatrudnionych było 8 pracowników socjalnych oraz 2 asystentów rodziny. Do ich zadań należała bezpośrednia praca z osobami i rodzinami wymagającymi wsparcia, prowadzona w oparciu o diagnozę społeczną i profesjonalną pracę socjalną. Pracownicy organizowali pomoc finansową, rzeczową i psychologiczną oraz udzielali szeroko rozumianego poradnictwa. Asystenci rodziny wspierali rodziny z dziećmi w przewyżczeniu trudnych sytuacji życiowych, wykorzystując zasoby własne rodziny oraz środowiska lokalnego.

Dział Świadczeń Rodzinnych

Dział realizował postępowania administracyjne oraz wypłatę świadczeń, m.in. świadczeń rodzinnych, wychowawczych, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, funduszu

alimentacyjnego, stypendiów szkolnych oraz jednorazowego świadczenia „Za życiem”. W 2025 r. Dział prowadził także postępowania dotyczące obywateli Ukrainy. W Dziale zatrudnionych było 7 pracowników.

Dział Administracyjny oraz Dział Finansowy

Łącznie zatrudniały 9 osób. Odpowiadały za obsługę finansową, kadrową, techniczną i informatyczną Ośrodka, w tym obsługę systemu POMOST, sprawozdawczość oraz dokumentację związaną z pomocą instytucjonalną i dożywianiem.

Dział Usług Opiekuńczych

Zakres zadań obejmował organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. W Dziale zatrudniony był kierownik oraz 17 opiekunek domowych.

Noclegownia

Placówka przy ul. Sosnowej 1 zapewniała schronienie osobom bezdomnym. Zatrudniała 5 pracowników i funkcjonowała całodobowo, oferując również pomoc doraźną, szczególnie w okresie zimowym.

Kuchnia MOPS

Zlokalizowana przy ul. Dąbskiej 40, przygotowywała posiłki dla osób korzystających z tej formy pomocy. Zatrudnione były 2 osoby.

Dzienny Dom „Senior+” w Kole

Placówka wsparcia dziennego dla 30 osób w wieku 60+, współfinansowana w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021–2025. W 2025 r. zatrudniała 4 pracowników.

Ze względu na specyfikę działalności Ośrodek współpracował również na podstawie umów cywilnoprawnych m.in. z radcą prawnym, psychologiem, informatykiem oraz specjalistą BHP.

W 2025 roku pracownicy MOPS uczestniczyli w licznych szkoleniach i konferencjach, mających na celu podnoszenie kwalifikacji, dostosowanie do zmian w przepisach prawa oraz podniesienie jakości świadczonych usług.

3. Beneficjenci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - charakterystyka i dane liczbowe

Pracownicy Ośrodka spotykają się w swojej pracy zawodowej z szerokim spektrum klientów znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych. Do typowych sytuacji należy zetknięcie się z problemami bezrobocia, niepełnosprawności, dysfunkcyjności rodzin, bezdomności, czy też po prostu z biedą. Skuteczne udzielanie pomocy wymaga niewątpliwie pogłębionej świadomości na temat tego komu, dlaczego i w jaki sposób pomagamy. Jednocześnie w dzisiejszych realiach spotykamy się z współwystępowaniem wielu problemów w jednym środowisku.

Wymiarami w sposób kluczowy różnicującymi odbiorców świadczeń są zasoby klientów (płeć, sytuacja zawodowa, lokalowa, ekonomiczna, prawna, poziom wykształcenia, stan zdrowia, uzależnienia, sfera rodzinna i psychiczna, funkcjonowanie społeczne) i ich motywacja do zmiany.

System pomocy społecznej w 2025 r. objął ogólnie wsparciem 367 rodzin, a w nich 625 osób.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej oraz klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Liczbę rodzin i osób, objętych pomocą społeczną w latach 2017 – 2025 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1: Liczba beneficjentów objętych pomocą społeczną w latach 2017 – 2025.

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2017	504	1036
2018	436	895
2019	422	817

2020	409	768
2021	347	595
2022	330	593
2023	378	686
2024	375	606
2025	367	625

Tak jak w latach ubiegłych dominującym powodem przyznawania świadczeń z pomocy społecznej pozostały: bezrobocie, ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba. Sytuacja ta jest spowodowana lokalnym rynkiem pracy i ma znaczący wpływ na strukturę osób korzystających z pomocy MOPS w Kole. Udzielana pomoc w 2025 r. z podziałem na powody przyznania przedstawia tabela nr 2. Przedstawione szczegółowe dane, dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach mogły współwystępować albo być problemem dominującym, z tego względu liczby osób i rodzin nie sumują się.

Tabela nr 2: Powody przyznawania pomocy

POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
UBÓSTWO	133	229
SIEROCTWO	1	2
BEZDOMNOŚĆ	28	28
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	21	106
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	19	100
BEZROBOCIE	102	196
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	125	208
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	163	223
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK - WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	25	89
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	16	47

POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY WIELODZIETNE	6	34
PRZEMOC DOMOWA	5	13
ALKOHOLIZM	35	46
NARKOMANIA	6	8
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	7	12
ZDARZENIE LOSOWE	1	6
SYTUACJA KRYZYSOWA	1	1
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA	0	0

Podział liczby rodzin i osób z uwzględnieniem zadań własnych i zadań zleconych przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3: Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną (zadania własne i zlecone)

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	388	310	547
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	6	6	16
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	382	304	531

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	x	244	431
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	57	78

Analizując przedstawione powyżej dane zwraca uwagę niski udział liczby osób korzystających z form pomocy oferowanych w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Wynika to ze zmian, jakie wniosły w ostatnich latach kolejne nowelizacje ustawy o pomocy społecznej, w wyniku których większość zadań została przekazana gminie do realizacji, jako zadania własne o charakterze obowiązkowym bądź fakultatywnym. Natomiast w katalogu zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę aktualnie mieści się tylko jeden rodzaj pomocy. Grupa osób umieszczona w tabeli, jako beneficjenci pomocy w ramach zadań zleconych, to osoby objęte wsparciem w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, świadczonych w miejscu zamieszkania, dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

III. FORMY UDZIELANYCH ŚWIADCZEŃ

Pomocy społecznej na zasadach określonych w Ustawie o pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych, alkoholizmu i narkomanii, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, klęski żywiołowej lub ekologicznej, braku umiejętności w przygotowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, zdarzenia losowego lub sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Najogólniej ujmując, pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Przedstawione powody udzielenia pomocy społecznej nie są określone w kolejności pierwszeństwa ich uwzględniania. Jednak podstawową i jedną z najstarszych przyczyn udzielania pomocy jest ubóstwo. Jest to pojęcie względne, niemożliwe do jednoznacznego

zdefiniowania. To, co dla jednych jest ubóstwem, dla drugich może uchodzić za dostatek. Wyznacznikiem ubóstwa w pomocy społecznej jest dochód osoby lub rodziny, który jest jednym z kryteriów przyznawania wielu świadczeń. Ubóstwo często jest związane z innymi okolicznościami wywołującymi trudne sytuacje życiowe. Do najbardziej znaczących należy dziś niewątpliwie bezrobocie i bezdomność. Zjawiska te są powodem marginalizacji ludzi i jednocześnie źródłem ubóstwa.

Pozostałe okoliczności przyznawania świadczeń można podzielić na kilka kategorii. Pomoc społeczna jest udzielana ze względu na:

- stan zdrowia – z powodu niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- potrzebę ochrony dziecka i rodziny – z powodu sieroctwa, przemocy w rodzinie, konieczności ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych),
- trudności w przystosowaniu i integracji,
- uzależnienia – z powodu alkoholizmu i narkomanii oraz uzależnień behawioralnych,
- sytuacje nagłe i nieprzewidziane – zdarzenia losowe i klęski żywiołowe.

Wskazane okoliczności udzielenia pomocy nie stanowią zamkniętego katalogu, wskazują jak duży jest zakres oddziaływania pomocy społecznej i jak wiele jest źródeł ludzkich nieszczęść.

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane są w formie decyzji administracyjnych zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego. Przyznanie świadczenia z pomocy społecznej musi być poprzedzone przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania lub w miejscu pobytu klienta. Pracownik socjalny w trakcie wywiadu z rodziną dokonuje analizy i oceny sytuacji życiowej, osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej, analizy potrzeb oraz formułuje wnioski stanowiące podstawę planowania pomocy, które mogą mieć wpływ na rodzaj i zakres przyznawanej pomocy.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Brak współdziałania z pracownikiem socjalnym, nieuzasadniona odmowa podjęcia pracy przez osobę bezrobotną, marnotrawstwo zasobów własnych lub przyznanych świadczeń mogą być podstawą do odmowy przyznania, ograniczenia lub wstrzymania świadczeń z pomocy społecznej.

Od 1 stycznia 2025 r. zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1044), prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 1 010,00 zł, zwanej dalej "kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej",
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 823,00 zł, zwanej dalej "kryterium dochodowym na osobę w rodzinie",
- 3) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej dalej "kryterium dochodowym rodziny".

Istotą pomocy społecznej jest udzielenie świadczeń osobom i rodzinom, które tego faktycznie potrzebują. Świadczenie oznacza wszystkie środki pieniężne i niepieniężne, dobra materialne i usługi, które służą zaspokojeniu indywidualnych potrzeb jednostek i rodzin. Odbiorcą świadczeń jest zawsze jednostka lub gospodarstwo domowe, ale gromadzenie i wydatkowanie środków na ten cel ma wymiar publiczny, odbywa się z udziałem instytucji państwa lub pod ich nadzorem. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Świadczenia z pomocy społecznej można podzielić na świadczenia pieniężne, usługowe i w naturze. Wszystkie te rodzaje zaliczyć można do pomocy środowiskowej, ponieważ są udzielane w miejscu zamieszkania.

1. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Przystawione w niniejszym sprawozdaniu kwoty świadczeń i liczby świadczeń przyznanych w danym okresie sprawozdawczym są wielkościami wynikającymi z wydanych decyzji, tzn. nie uwzględniają sytuacji, gdy dane świadczenia z różnych przyczyn nie zostało wypłacone lub nastąpiła zmiana decyzji w danym okresie sprawozdawczym. Wielkości w sprawozdaniu nie są korygowane ani o refundacje, ani o zwroty w wyniku nienależnie pobranych świadczeń.

W 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował następujące świadczenia pieniężne:

1. 1. Zasiłek okresowy

Przyznany może być osobom i rodzinom, których posiadane zasoby pieniężne nie wystarczają na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych w szczególności ze względu na:

- a) długotrwałą chorobę
- b) niepełnosprawność
- c) bezrobocie
- d) możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego (np. oczekiwanie na wypłatę lub przyznanie renty z ZUS).

Z zasiłku okresowego mogą skorzystać:

- osoby samotnie gospodarujące, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- rodziny, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego dla rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że miesięczna kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
 - 2) w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.
3. Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50 % różnicy między:
- 1) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
 - 2) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.
4. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

W 2025 roku przyznano decyzją zasiłki okresowe na kwotę 121 447,00 zł.

Tabela nr 4: Zasiłki okresowe w latach 2023 – 2025 (kwota świadczeń w zaokrągleniu do 1 zł)

	2023	2024	2025
Liczba świadczeń	298	257	279
Przyznane z powodu - bezrobocia	233	222	247
Przyznane z powodu - długotrwałej choroby	40	25	19
Przyznane z powodu - niepełnosprawności	22	8	6
Przyznane z powodu - innego niż wymienione powyżej	3	2	7
Liczba rodzin	57	61	61
Kwota świadczeń	115 523	93 253	121 447

Jak wynika z powyższych informacji, zasiłki okresowe wypłacane są szczególnie osobom bezrobotnym.

1.2. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może zostać przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być również przyznany osobie lub rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W roku 2025 zasiłek celowy przysługiwał: osobie samotnie gospodarującej, której dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 1 010,00 zł oraz rodzinie, której dochód był niższy od kryterium dochodowego rodziny, tj. 823,00 zł na osobę w rodzinie.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może zostać przyznany **specjalny zasiłek celowy** w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi. W 2025 r. udzielano również wsparcia finansowego w postaci zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego. Wsparciem finansowym objęto jedną rodzinę na kwotę 400,00 zł.

Tabela nr 5: Zasiłki celowe w latach 2020– 2025 (kwota świadczeń w zaokrągleniu do 1 zł)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	211	184	153	148	132	118
Liczba rodzin	209	181	149	147	131	115
Liczba osób w rodzinach	424	321	296	297	211	214
Kwota świadczeń	131 558	154 133	98 532	126 457	95 067	94 705
W tym: zasiłki specjalne Liczba rodzin	46	44	22	24	35	21
Liczba osób w rodzinach	76	71	35	54	52	27
Kwota świadczeń	20 770	20 596	10 618	12 128	16 843	8 230

1. 3. Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1 229,00 zł miesięcznie;
- 2) w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.
- 3) Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 100 zł miesięcznie.
- 4) W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania lub zasiłku dla opiekuna, zasiłek stały nie przysługuje.

Tabela nr 6: Zasiłki stałe przyznane w latach 2020-2025 (kwota w zaokrągleniu do 1 zł)

Lata	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2020	77	774	411 054	76	88
2021	76	774	405 166	75	82
2022	67	720	420 805	66	70
2023	68	641	374 369	67	70
2024	67	671	545 402	66	69
2025	67	628	681 149	67	73

1.4. Składki na ubezpieczenia zdrowotne

Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych.

Obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana w wysokości 9,00% podstawy wymiaru, którą stanowi wysokość zasiłku stałego.

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole opłacił składki na ubezpieczenie zdrowotne 64 świadczeniobiorcom, wydatkując na ten cel 58 691,00 zł.

1.5. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Świadczenie przyznane opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki jest wynagrodzeniem przyznawanym przez sąd, a wypłatą zajmuje się ośrodek pomocy społecznej. Może ono mieć charakter okresowy lub jednorazowy. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekroczyć 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Przyznanie tego świadczenia następuje na wniosek osoby zainteresowanej, nie wymaga się przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej.

W 2025 roku do wypłaty świadczeń uprawnionych było czterech opiekunów osób całkowicie ubezwłasnowolnionych. Łącznie w roku 2025 przyznano 54 świadczenia na łączną kwotę 19 221,00 zł. Środki na realizację tego świadczenia pochodziły z budżetu państwa.

1.6 Pozostałe formy wsparcia finansowego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole w ramach swojej działalności ma obowiązek zorganizowania pogrzebu w sytuacji, kiedy tego obowiązku nie może wypełnić rodzina. Zorganizowanie pogrzebu na koszt gminy przysługuje zmarłym mieszkańcom gminy, jeśli są to osoby, których tożsamości nie można ustalić lub jeżeli osoby prawnie zobowiązane do sprawienia pochówku uchylają się od tego lub znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i nie mają możliwości ubiegania się o świadczenie na ten cel z innego tytułu (w tym drugim przypadku osoby takie mogą ubiegać się o zorganizowanie pogrzebu na koszt gminy składając wniosek o

udzielenie tej formy pomocy). W 2025 roku MOPS w Kole pokrył koszty pogrzebu dla jednej osoby na łączną kwotę 4 016,00 zł. MOPS w Kole pokrył również koszty jednorazowego pochówku dzieci martwo urodzonych (płodów pozostawionych w SPZOZ w Kole) na cmentarzu komunalnym w Leśnicy.

Dodatkowo w 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole w ramach swojej działalności pokrył koszty pobytu jednej osobie bezdomnej z terenu miasta Koła w schronisku dla osób bezdomnych świadczących usługi opiekuńcze. Koszt pobytu w tej placówce wyniósł 39 785,00 zł.

2. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej

2.1. Praca socjalna

Przysługuje wszystkim osobom i rodzinom **bez względu na posiadany dochód**. To działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi oraz rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta przez pracownika socjalnego, opracowanie planu pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osoby lub rodziny.

Pomoc w ramach pracy socjalnej obejmuje w szczególności:

- a) udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych
- b) poradnictwo dotyczące udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe
- c) pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie do działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, środowisk społecznych.

W 2025 r. pomocą w formie pracy socjalnej objętych zostało **431** osób w **244** rodzinach. Praca socjalna jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

W ramach tej pracy współpracowano z Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki i Pomocy Rodzinie w Kole, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Kole, Sądem Rejonowym w Kole (głównie z Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich), Policją, Strażą Miejską, placówkami oświatowymi, placówkami opieki zdrowotnej i leczenia uzależnień, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kole, Powiatowym Urzędem Pracy w Kole, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Kole.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, a więc umowę dwustronną zawieraną w formie pisemnej przez pracowników socjalnych z osobami korzystającymi z pomocy społecznej. Celem kontraktu jest ustalenie najbardziej skutecznej drogi wyjścia rodziny z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła, poprzez określenie zobowiązań i uprawnień obu stron. Zawarcie kontraktu socjalnego motywuje klienta do aktywnego uczestnictwa w rozwiązywaniu i poprawie własnej trudnej sytuacji życiowej, a pracownikowi socjalnemu daje możliwość oceny efektów pracy, skuteczności kontraktu i korygowania określonych celów.

2.2. Poradnictwo specjalistyczne

Obejmuje w szczególności poradnictwo prawne (udzielanie informacji z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego i ochrony praw lokatorów), psychologiczne (realizowane przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii) oraz rodzinne (obejmuje problemy funkcjonowania rodzin, opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną). Poradnictwo jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Realizacją tego typu wsparcia zajmują się głównie pracownicy tut. Ośrodka przy współpracy m.in. z pedagogami szkolnymi, terapeutami oraz Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki i Pomocy Rodzinie w Kole. W 2025 r. prowadzona była działalność doradcza w zakresie:

- przekazywania informacji o istniejących możliwościach uzyskania pomocy lub wsparcia,
- wspierania rodzin w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,
- wsparcia psychologicznego w sytuacjach kryzysowych,
- udzielania porad z zakresu prawa,
- poradnictwa i pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz uzależnionym.

2.3. Interwencja kryzysowa

Przysługuje osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Interwencja kryzysowa stanowi zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem

interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W ramach tej formy pomocy udziela się w szczególności poradnictwa specjalistycznego oraz schronienia dostępnego przez całą dobę.

2.4. Zapewnienie posiłku

Istotnym elementem w realizacji zadań Gminy jest wyżywienie dzieci i młodzieży, które realizowane jest w szkołach podstawowych, szkołach średnich i przedszkolach.

Część środków do 60% na wyżywienie Gmina otrzymuje z budżetu państwa w ramach Programu Rządowego „Posiłek w szkole i w domu” wprowadzonego Uchwałą Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 (Monitor Polski z 2023 r., poz. 881).

Na tej podstawie Ośrodek realizuje pomoc poprzez przyznawanie pomocy w formie wyżywienia dzieci i młodzieży w szkołach oraz poprzez przyznawanie pomocy finansowej w formie zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności. Pomoc taka jest przyznawana osobom lub rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200% kryterium dochodowego.

Tabela nr 7: Zasiłki celowe w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”

	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki celowe 2021	54	133	28 314	54	128
Zasiłki celowe 2022	25	47	12 680	25	66
Zasiłki celowe 2023	50	94	24 226	50	111
Zasiłki celowe 2024	41	81	21 800	41	69
Zasiłki celowe 2025	44	84	25 410	43	87

Tabela nr 8: Dożywianie uczniów w szkołach w ramach programu „Posilek w szkole i w domu”

	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba uczniów	91	121	121	81	99
Koszt dożywiania	33 637 zł	62 297 zł	71 683 zł	45 507	60 559
Liczba posiłków	6 537	10 528	11 635	7 248	8 770

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udziela również pomocy w formie posiłków osobom dorosłym. Przygotowaniem posiłków zajmuje się Kuchnia przy ul. Dąbskiej.

Tabela nr 9: Dożywianie osób dorosłych w Kuchni MOPS w ramach programu „Posilek w szkole i w domu”

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób	42	40	47	38	36	27
Koszt dożywiania	19 638 zł	19 127 zł	17 275 zł	18 513 zł	15 895	12 528
Liczba świadczeń	6 933	6 715	5 533	5 180	4 159	2 896

Pomoc w formie gorącego posiłku osobom tego pozbawionym jest jedną z ważniejszych form zabezpieczenia społecznego. Pomoc w formie gorącego posiłku przyznawana jest również w sytuacjach wyjątkowych osobom, które co prawda osiągają dochody przekraczające kryterium dochodowe, ale własnym staraniem nie są w stanie przygotować sobie samodzielnie posiłku.

W wyjątkowych sytuacjach MOPS w Kole pokrywa koszty wyżywienia osobom potrzebującym poza programem „Posilek w szkole i w domu”. Są to osoby, które nie są w stanie zapewnić sobie posiłków własnym staraniem a dochód przekracza kryterium uprawnione do pomocy. W 2025 r. było to dwoje dzieci w wieku szkolnym i troje dorosłych.

2.5. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Uchwała Nr LXII/623/23 z dnia 29 marca 2023 roku Rady Miasta Koła określa zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat i trybu ich pobierania.

Ośrodek świadczy usługi opiekuńcze dla mieszkańców Koła zatrudniając opiekunki domowe na podstawie umów o pracę. Począwszy od 2019 roku Ośrodek przystępuje corocznie do programu „Opieka 75+” i korzysta z dofinansowania z środków budżetu państwa w celu wsparcia finansowego gminy w zakresie świadczenia usług opiekuńczych. W 2025 roku wsparcie finansowe na te działania wyniosło 247 923,48 zł.

W roku 2025 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole objął usługami opiekuńczymi łącznie 83 rodziny. Usługi opiekuńcze skierowane są do osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawieni. Mogą być również przyznane osobie w rodzinie, która wymaga pomocy innych osób a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Wniosek o udzielenie pomocy w formie usług opiekuńczych może zostać złożony osobiście przez osobę zainteresowaną, listownie, telefonicznie lub przez inne osoby i instytucje w imieniu osoby zainteresowanej. Pomoc przyznawana jest na podstawie wywiadu środowiskowego, w którym pracownik socjalny dokonuje analizy całości sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, mieszkaniowej i dochodowej osoby zainteresowanej. Ośrodek wydaje decyzję administracyjną przyznającą pomoc w formie usług opiekuńczych, która zawiera w szczególności:

- czasookres świadczonej pomocy,
- wymiar usług (ilość godzin),
- zasady i wysokość odpłatności, tryb pobierania odpłatności.

Celem usług opiekuńczych świadczonych dla osób starszych w miejscu zamieszkania jest umożliwienie tym osobom jak najdłuższego funkcjonowania w swoim dotychczasowym środowisku. Zakres usług dostosowywany jest do indywidualnych potrzeb każdej osoby. Przy ustalaniu zakresu usług uwzględnia się:

- konieczność zaspokojenia niezbędnych potrzeb,
- uzasadnione potrzeby osoby, odpowiadające celom i mieszczące się w możliwościach pomocy społecznej,
- sytuację socjalno-bytową (w tym warunki mieszkaniowe) i rodzinną,
- rodzaj schorzenia i poziom sprawności fizycznej,
- możliwości wykorzystania uprawnień i zasobów osoby starszej i jej otoczenia.

Zakres czynności Opiekuna zatrudnionego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kole obejmuje zaspokajanie potrzeb życiowych podopiecznego, w szczególności:

Czynności o charakterze gospodarczym:

- utrzymanie w czystości pomieszczenia zajmowanego przez osobę objętą usługami (wycieranie kurzu, zamiatanie, mycie podłogi mopem, odkurzanie - raz w tygodniu), wietrzenie pomieszczenia,
- z usług opiekuńczych wyłączone są cięższe prace tj.: trzepanie dywanów, pranie dywanów i chodników, sprzątanie klatek schodowych, strychów oraz piwnic,
- utrzymanie bieżącej czystości w kuchni (mycie blatów szafek, stołów i naczyń użytkowanych do przygotowania posiłku podopiecznemu),
- utrzymanie bieżącej czystości łazienki (wanny, brodzika, umywalki, muszli sedesowej) oraz sprzętu sanitarnego np.: kaczki, basenu, sprzętu pomocniczego ułatwiającego przemieszczanie się (balkonik, wózek inwalidzki),
- wynoszenie śmieci,
- zmiana pościeli,
- pranie pościeli i odzieży w pralce mechanicznej należącej do podopiecznego, w przypadku braku pralki zanoszenie odzieży i pościeli do pralni (na koszt podopiecznego),
- przynoszenie opału, palenie w piecu (z wyłączeniem pieców CO do których wymagane są specjalistyczne uprawnienia), wynoszenie popiołu,
- mycie okien, pranie firan i zasłon (max. 2 razy w roku), przy zachowaniu szczególnej ostrożności i zasad BHP,
- umawianie telefonicznie wizyt lekarskich i pilnowanie umówionych wizyt, ponawianie recept i ich realizacja, rozkładanie i podawanie leków zgodnie z zaleceniem lekarskim, zgłaszanie potrzeby wizyty w środowisku pielęgniarki środowiskowej,
- pomoc w załatwieniu spraw urzędowych jedynie w uzasadnionych przypadkach, jeżeli stan zdrowia podopiecznego uniemożliwia samodzielne dokonywanie czynności,

- zakup niezbędnych artykułów żywnościowych, chemicznych, higienicznych oraz leków, wyłącznie dla potrzeb osoby objętej usługami, za środki finansowe (gotówka) otrzymane od podopiecznego (w sklepach, aptekach najbliższej miejsca zamieszkania odbiorcy usług),
- w przypadku robienia zakupów lub płacenia rachunków, Opiekun prowadzi zeszyt wydatków z informacją: data otrzymania pieniędzy od podopiecznego, kwota, koszt zakupów lub rachunków, reszta, dołączone paragony za zakupy, rachunki,
- przygotowanie prostego posiłku dla osoby objętej opieką (karmienie, jeżeli zachodzi taka konieczność zdrowotna),
- zapewnienie kontaktu z otoczeniem oraz wspólne spędzanie czasu, w tym między innymi: towarzyszenie w spacerach, prowadzenie rozmów, czytanie książek i prasy,
- uzgadnianie, wspólnie z osobą objętą opieką, kolejności wykonywania czynności zawartych w katalogu usług opiekuńczych (nie jest możliwe wykonywanie wszystkich czynności w każdym dniu pracy).

Opieka higieniczna, pielęgnacyjna:

- asystowanie i pomoc w trakcie mycia i kąpieli, w przypadku osoby leżącej mycie oraz pielęgnacja chorego tylko przy łóżku,
- pomoc w ubieraniu się, zmiana odzieży, bielizny nocnej i pościelowej,
- obcinanie paznokci u rąk i nóg, golenie zarostu twarzy,
- pomoc przy mierzeniu ciśnienia tętniczego krwi, glikemii i temperatury ciała (aparatami odbiorcy usług),
- zapobieganie odleżynom i odparzeniom u chorego leżącego, pielęgnacja miejsc zmienionych chorobowo,
- wsparcie przy przejściu odbiorcy usług na wózek inwalidzki lub na łóżko,
- pomoc w załatwieniu czynności fizjologicznych, w tym między innymi pomoc w zaprowadzeniu do toalety, zmiana pampersa, pielucho-majtek, podanie i utrzymanie w czystości basenu, kaczki oraz wyniesieniu nieczystości do zewnętrznego pojemnika.

Usługi opiekuńcze realizowane są od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7.30 do 15.30. Opłaty za usługi opiekuńcze wnosi się do 15 dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu wykonania usługi, przelewem na rachunek MOPS w Kole.

Karta pracy osoby świadczącej usługi jest dokumentem stanowiącym ewidencję czasu pracy, podpisywanym przez osobę objętą usługami lub osobę upoważnioną, np. członka rodziny.

Osoba realizująca usługi opiekuńcze zobowiązana jest do:

- świadczenia usług sumiennie i starannie, w wymiarze i zakresie określonym przez ośrodek pomocy społecznej,
- zachowania tajemnicy służbowej w zakresie informacji uzyskanych na temat osoby objętej usługami,
- dbałości o dobro podopiecznego, w tym o jego bezpieczeństwo oraz mienie,
- przestrzegania zasad współżycia społecznego,
- przestrzegania przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- szanowania woli podopiecznego w zakresie sposobu wykonywania czynności usługowych,
- współpracy z pracownikiem socjalnym i pielęgniarką środowiskową w wykonywaniu pracy,
- przestrzegania drogi służbowej przy załatwianiu wszelkich spraw.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kole organizowane i świadczone są również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w tym dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi. Są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy w formie specjalistycznych usług, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. MOPS w Kole realizuje to zadanie poprzez zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę lub poprzez zlecenie wykonania zadania w ramach zakupu usług wykonawcom posiadającym uprawnienia do wykonywania działalności. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

W ramach specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole realizuje zadania w zakresie:

- 1) Uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym:
 - a) kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowania do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenia treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, w szczególności takich jak:
 - samoobsługa, zwłaszcza wykonywanie czynności gospodarczych i porządkowych, w tym umiejętność utrzymania i prowadzenia domu,
 - dbałość o higienę i wygląd,
 - utrzymywanie kontaktów z domownikami, rówieśnikami, w miejscu nauki i pracy oraz ze społecznością lokalną,

- wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego,
 - korzystanie z usług różnych instytucji,
- 1) interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w tym:
 - pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych, poradnictwo specjalistyczne, interwencje kryzysowe, wsparcie psychologiczne, rozmowy terapeutyczne,
 - ułatwienie dostępu do edukacji i kultury
 - doradztwo, koordynacja działań innych służb na rzecz rodziny, której członkiem jest osoba uzyskująca pomoc w formie specjalistycznych usług,
 - kształtowanie pozytywnych relacji osoby wspieranej z osobami bliskimi,
 - współpraca z rodziną w celu kształtowania odpowiednich postaw wobec osoby chorującej, niepełnosprawnej,
 - 2) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w tym:
 - w uzyskaniu świadczeń socjalnych, emerytalno-rentowych,
 - w wypełnieniu dokumentów urzędowych,
 - 3) wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, w tym zwłaszcza:
 - w szukaniu informacji o pracy, pomoc w znalezieniu zatrudnienia lub alternatywnego zajęcia, w szczególności uczestnictwo w zajęciach warsztatów terapii zajęciowej, zakładach aktywności zawodowej, środowiskowych domach samopomocy, centrach i klubach integracji społecznej, klubach pracy,
 - w kompletowaniu dokumentów potrzebnych do zatrudnienia,
 - w przygotowaniu do rozmowy z pracodawcą, wspieranie i asystowanie w kontaktach z pracodawcą,
 - w rozwiązywaniu problemów psychicznych wynikających z pracy lub jej braku,
 - 4) pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi, w tym:
 - nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków,
 - zwiększanie umiejętności gospodarowania własnym budżetem oraz usamodzielnianie finansowe;
- 1) pielęgnacja – jako wspieranie procesu leczenia, w tym:
 - a) pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych,
 - a) uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt lekarskich, badań diagnostycznych,
 - b) pomoc w wykupowaniu lub zamawianiu leków w aptecce,
 - c) kontrolowania przyjmowania leków oraz obserwowanie ewentualnych skutków ubocznych ich stosowania,

- d) w szczególnie uzasadnionych przypadkach zmiana opatrunków, pomoc w użyciu środków pomocniczych i materiałów medycznych, przedmiotów ortopedycznych, a także w utrzymaniu higieny,
- e) pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych.

Pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w roku 2025 objętych było 3 dzieci, które skorzystały z usług specjalistów takich jak: pedagog, logopeda.

2.6. Domy pomocy społecznej - ponoszenie odpłatności

Domy pomocy społecznej są placówkami zapewniającymi opiekę całodobową w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.

Pełnią rolę substytucyjną w stosunku do naturalnych ogniw oparcia społecznego. Zastępują rodzinę w jej funkcjach opiekuńczych w stosunku do osoby wymagającej całodobowej opieki oraz w sytuacji, w której tej rodziny brak lub nie jest ona w stanie z tej funkcji się wywiązać.

Pobyt w DPS jest świadczeniem niepieniężnym z pomocy społecznej. Prawo do umieszczenia przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu oraz takiej, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania.

Umieszczenie w domu pomocy społecznej jest ostatecznością i poprzedzone jest oceną możliwości udzielenia pomocy osobie potrzebującej w miejscu jej zamieszkania oraz zbadaniem jej sytuacji rodzinnej tj. ustalenie obiektywnych możliwości osób bliskich, w tym ich stanu zdrowia i dyspozycyjności w zakresie świadczenia niezbędnej opieki. Niemniej trzeba podkreślić, że żaden przepis nie nakłada na rodzinę obowiązku opieki ani też nie stanowi o możliwości odmowy wydania skierowania z powodu faktu posiadania krewnych, którzy ten obowiązek mogliby sprawować. Powinności rodzinne w przepisach ustawy o pomocy społecznej nie przekładają się na obowiązek sprawowania opieki a na zobowiązania do partycypowania w jej kosztach.

Zasadą jest kierowanie do placówki odpowiedniego typu, zlokalizowanej jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej. Jeżeli okres oczekiwania na miejsce w konkretnym DPS przekracza 3 miesiące, wnioskodawcę, za jego zgodą można skierować do innej placówki tego samego typu, w której okres oczekiwania jest krótszy.

Jednym z podstawowych wymogów tego postępowania jest uzyskanie zgody osoby ubiegającej się o umieszczenie lub jej przedstawiciela ustawowego na każdym etapie postępowania. Jeżeli osoba ubiegająca się o umieszczenie w DPS lub jej przedstawiciel nie wyrażają zgody na umieszczenie, a osoba potrzebująca opieki nie może jednoznacznie i świadomie wyrazić swojej woli - o takim pobycie orzeka sąd.

Postępowanie w sprawie skierowania do DPS, co do zasady wszczynane jest na podstawie pisemnego wniosku osoby zainteresowanej - ubiegającej się o skierowanie (chyba, że podstawą skierowania jest orzeczenie sądu) a pobyt mieszkańca poprzedzony jest wydaniem decyzji administracyjnych. Jest to decyzja o skierowaniu do DPS oraz decyzja ustalająca odpłatność, która stanowi obligatoryjny element decyzji kierującej.

Decyzja o skierowaniu jest w istocie decyzją w sprawie przyznania świadczenia niepieniężnego w postaci pobytu i usług w domu pomocy społecznej. Zatem jej wydanie musi być poprzedzone wywiadem środowiskowym

Co do zasady decyzje o skierowaniu i umieszczeniu wydaje się na czas nieokreślony. Nie dotyczy to jednak domów dla osób uzależnionych od alkoholu. Pobyt w tych placówkach nie może przekraczać 12 miesięcy, z możliwością przedłużenia do 18 miesięcy w uzasadnionych przypadkach.

Pobyt w DPS należy do odpłatnych świadczeń z pomocy społecznej - do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Koszt ten ogłaszany jest każdego roku w wojewódzkim dzienniku urzędowym i jest podstawą ustalania opłaty pobytowej dopiero od miesiąca następującego po ogłoszeniu. Do tego czasu odpłatność ustalana jest na podstawie odpowiednich danych z poprzedniego roku.

Zasady ponoszenia tej odpłatności reguluje ustawa o pomocy społecznej (problematykę wysokości opłaty za pobyt, zasad jej ustalania oraz podmiotów zobowiązanych do jej ponoszenia).

W pierwszej kolejności koszty pobytu pokrywa mieszkaniec. Opłata ta nie może przekraczać **70%** dochodu mieszkańca. Ostatecznie kwoty wnoszone przez pensjonariuszy są zróżnicowane ze względu na różne dochody poszczególnych mieszkańców a także z uwagi na możliwość ustalenia opłaty na poziomie niższym niż 70% dochodu. Obciążenie mieszkańca tą opłatą następuje niezależnie od wysokości jego dochodu. Jeżeli mieszkaniec nie jest w stanie samodzielnie ponosić kosztów pobytu w placówce, obowiązek ten spoczywa w kolejności na jego małżonku oraz zstępnych (dzieci, wnuki) przed wstępnymi (rodzice, dziadkowie) i gminie, z której mieszkaniec został skierowany.

Granice obciążenia opłatą za pobyt osoby bliskiej w DPS zostały wyznaczone ustawowo. Jeżeli zobowiązany jest osobą samotnie gospodarującą, to obowiązek partycypacji w kosztach pobytu powstaje, gdy jego dochód przekracza **300% kryterium dochodowego (1.010,00 zł)**, czyli jest wyższy niż 3.030,00 zł. Obciążenie takiej osoby jest więc zależne od tego, o ile jej dochód przekracza powyższą kwotę, opłata bowiem nie może być wyższa od tej nadwyżki. Podobne zasady obowiązują przy obciążaniu opłatami za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, gdy zobowiązany nie jest osobą samotnie gospodarującą tzn. będzie on ponosił koszty pobytu w placówce, gdy dochód na osobę w jego rodzinie będzie większy niż **2.469,00 zł (tj. 300% kwoty 823,00 zł)**. Również w tym przypadku opłata nie może przekroczyć nadwyżki wskazanej kwoty.

Ustalenie wysokości opłaty za pobyt w DPS względem małżonka, zstępnych i wstępnych mieszkańca następuje w drodze umowy lub decyzji administracyjnej, przy czym tryb umowy znajduje pierwszeństwo zastosowania.

Ustawa o pomocy społecznej w uzasadnionych przypadkach dopuszcza możliwość zwolnienia z ponoszenia odpłatności i wskazuje szczegółowe przesłanki. Zwolnienie następuje na wniosek osoby zobowiązanej po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzja organu w zakresie zwolnienia jest uznaniowa. Spełnienie przesłanek nie gwarantuje pozytywnej decyzji organu.

Zobowiązania finansowe w ostatniej kolejności spoczywają na gminie, która wnosi opłatę, jeżeli nie można tego obowiązku nałożyć w pełni lub w ogóle na mieszkańca placówki lub osoby mu bliskie. Jeżeli w opłacie partycypują inne osoby, to gminę obciąża jedynie kwota, która po dodaniu do pozostałych opłat zrównoważy średni koszt utrzymania mieszkańca. Gmina również zastępczo ponosi koszty pobytu za osoby, które nie wywiązują się z wykonania umowy lub odmawiają jej zawarcia, bądź też nie realizują obowiązku wynikającego z decyzji administracyjnej. W tym przypadku gmina może żądać zwrotu poniesionych wydatków.

Ogółem w Domach Pomocy Społecznej z terenu miasta Koła **w 2025 roku przebywało 70 osób** (20 z nich zostało umieszczonych w 2025 r.). Trzy z nich to osoby niepełnoletnie.

1. Dom Pomocy Społecznej w Kole przy ul. Poniatowskiego 21 dla osób starszych i somatycznie chorych - 30 osób, w tym 8 osób umieszczonych w roku 2025.
2. Dom Pomocy Społecznej w Kole przy ul. Blizna 55 dla osób starszych - 17 osób, w tym 6 osób umieszczonych w roku 2025.
3. Dom Pomocy Społecznej w Izbicy Kujawskiej dla dorosłych mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie - 2 osoby

4. Dom Pomocy Społecznej w Poznaniu dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie i fizycznie - 1 osoba
5. Dom Pomocy Społecznej w Skęczniewie dla osób przewlekle psychicznie chorych - 1 osoba
6. Dom Pomocy Społecznej w Ślesinie dla osób niepełnosprawnych intelektualnie - 3 osoby, w tym 2 osoby umieszczone w roku 2025.
7. Dom Pomocy Społecznej w Zagórowie dla osób somatycznie chorych - 1 osoba
8. Dom Pomocy Społecznej w Zdunach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie - 1 osoba
9. Dom Pomocy Społecznej w Zgierzu dla osób somatycznie chorych - 2 osoby, w tym 1 osoba umieszczonych w roku 2025.
10. Dom Pomocy Społecznej w Woli Chruścińskiej dla osób przewlekle psychicznie chorych - 9 osób, w tym 2 osoby umieszczone w roku 2025.
11. Dom Pomocy Społecznej Dla Dzieci niepełnosprawnych intelektualnie w Gaju - 1 osoba
12. Dom Pomocy Społecznej w Bielawkach Dla Dzieci i Młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz ze sprzężonymi niepełnosprawnościami - 1 osoba
13. Dom Pomocy Społecznej w Strzałkowie dla dorosłych mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie - 1 osoba umieszczona w roku 2025.

W roku 2025 dwie osoby przebywały w Domu Pomocy Społecznej w Pleszewie (czasowa zmiana instytucji realizującej pobyt) - Pododdział dla osób uzależnionych od alkoholu. Są to osoby przebywające w Domu Pomocy Społecznej w Kole przy ul. Poniatowskiego 21.

Z ogólnej liczby 70 mieszkańców w roku 2025 zmarło 11 osób. Jedna osoba zrezygnowała z pobytu.

Średni miesięczny koszt utrzymania w Domach Pomocy Społecznej w roku 2024 - 2026 wynosił:

ZESTAWIENIE KOSZTÓW UTRZYMANIA W LATACH 2024 - 2026

DPS	2024	2025	2026
Koło, ul. Poniatowskiego 21	5.996,00	6.359,00	6.904,00
Koło, ul. Blizna 55	5.439,00	5.832,00	6.253,00
Poznań	9.439,21	9.798,25	-
Zagórow	6.409,00	6.814,00	7 111,00
Ślesin	6.959,39	7.822,09	8.843,00
Bielawki	7.084,19	7.266,09	-
Skęczniew	6.334,00	6.727,00	7.552,00
Pleszew	8.199,50	8.688,27	8.918,90

Gaj	7.403,90	7.604,22	-
Zgierz	6.800,00	7.499,00	-
Zduny	6.900,00	7.203,00	7.588,00
Wola Chruścińska	5.795,00	5.878,07	-
Izbica Kujawska	6.048,47	6.704,10	6.927,60
Strzałkowo	6.158,00	6.528,00	6 894,00

Koszt gminy za pobyt osób umieszczonych w DPS w roku 2025 wyniósł 2 795 438,08 zł. Dla porównania w roku 2024 była to kwota 2 407 040,82 zł.

W roku 2025 zobowiązanych do wnoszenia opłat za pobyt członka rodziny w DPS było 39 osób (na podstawie umów i prawomocnych decyzji).

Wobec 9 osób wydano decyzje o odstąpieniu od ustalenia opłaty za pobyt członka rodziny i zwolnieniu ze zobowiązań (z uwagi na zerwane więzi rodzinne, rażące zaniedbania wobec osoby zobowiązanej, zdarzenia losowe, niepełnosprawność, własny pobyt w tego typu placówce, ponoszenie takiej opłaty za pobyt innego członka rodziny). W roku tym aktualne były również takiego rodzaju decyzje wydane w latach poprzednich (10 decyzji).

Wobec 5 osób zobowiązanych do wnoszenia opłaty za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej nie przeprowadzono postępowania z uwagi na brak możliwości ustalenia miejsca pobytu.

Wobec 26 osób zobowiązanych nie ustalono opłaty z uwagi na nieprzekroczone kryterium dochodowe.

Ustalone zobowiązania za pobyt członka rodziny w DPS w formie umów i decyzji w roku 2025 opiewały na kwotę 621 313,29 zł. Wpłaty osób zobowiązanych wynosiły 298 657,98 zł. Kwota związana z umorzeniami, zwolnieniami oraz zmianami decyzji wynosiła 140 742,90 zł.

W przypadku gdy osoba zobowiązana do wnoszenia opłaty za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej nie zgadza się z decyzją ustalającą odpłatność, ma możliwość odwołania się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koninie za pośrednictwem MOPS w Kole, co w roku 2025 miało miejsce sześciokrotnie.

Wobec osób, które nie regulowały opłat za pobyt członka rodziny zostało wydanych 6 decyzji żądających zwrotu kwoty zastępczo wniesionej przez Gminę.

W przypadku nieuregulowania zobowiązania w wyznaczonym terminie, należności te podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Takich postępowań w roku 2025 było 5.

Z roku na rok wydatki gminy na pokrywanie kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej wzrastają i stanowią duże wyzwanie w wymiarze ekonomicznym.

Starzenie się populacji stawia wyzwania związane z koniecznością zabezpieczenia zróżnicowanych potrzeb rosnącej grupy osób starszych. Zwiększa się liczba seniorów, których zabezpieczenie potrzeb jest uzależnione od wsparcia ze strony sektora pomocy społecznej. Trudno sprostać zapotrzebowaniu na usługi opiekuńcze, szczególnie w wymiarze długoterminowym. Zmniejsza się także możliwość zaspokajania potrzeb przy wykorzystaniu zasobów własnych, rodziny czy środowiska lokalnego. Wzrasta też liczba gospodarstw domowych prowadzonych przez samotne osoby starsze.

Z roku na rok wydatki gminy na pokrywanie kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej wzrastają. Wynika to głównie z corocznego wzrostu kosztów utrzymania w poszczególnych placówkach za osoby nieposiadające dostatecznych dochodów, z których ponosiłyby pełną odpłatność.

W mieście Kole obserwuje się wzrost liczby osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, wymagającej opieki całodobowej, które nie mogą liczyć na pomoc najbliższej rodziny lub w ogóle jej nie mają.

2.7. Asystent rodziny

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole zatrudnia dwóch pracowników na stanowisku asystent rodziny.

W roku 2025 MOPS w Kole przystąpił do resortowego programu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej – „Asystent Rodziny w 2025 r.”. W roku 2025 pomoc i wsparcie asystenta skierowano do 29 rodzin. Szczegółowe informacje z pracy asystenta rodziny zostaną przedstawione w sprawozdaniu z realizacji Programu Wspierania Rodziny Gminy Miejskiej Koło na lata 2024-2026 za rok 2025.

2.8. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. mają prawo, oprócz ubezpieczonych, inne osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile spełniają kryterium dochodowe wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W tym przypadku potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stanowi decyzja gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. Wydanie przedmiotowej decyzji poprzedza postępowanie analogiczne jak w przypadku przyznawania

świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego.

Podczas wywiadu ustala się, czy dana osoba spełnia wymogi ustawowe i czy możliwe jest potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W 2025 roku wydano 31 decyzje dotyczące potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

3. Ośrodki Wsparcia

3.1. Dzienny Dom „Senior+” w Kole

Celem strategicznym Programu Wieloletniego "Senior+" na lata 2021-2025, Moduł II jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów, zapewnienie wsparcia (osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+) poprzez umożliwienie korzystania z ofert na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej także usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, a także oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej. Każda forma wsparcia kierowana była do wszystkich uczestników, każdy uczestnik mógł korzystać z wszystkich zajęć, działań, warsztatów, ciepłego posiłku, treningów. Potwierdzeniem udziału w zajęciach są listy obecności (frekwencja).

W ramach funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+” w Kole przez cały rok utrzymano 30 miejsc dla uczestników. Funkcjonowanie Domu współfinansowane jest w ramach Programu Wieloletniego "Senior+" na lata 2021-2025, Moduł II, Edycja 2025 Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Koszt realizacji zadania ogółem wyniósł 518 151,00 zł. W tym z środków własnych 431 751,00 zł, z dotacji 86 400,00 zł. Zadanie realizowane było przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole, który reprezentuje Dyrektor MOPS w Kole i który sprawuje bieżącą kontrolę nad Dziennym Domem "Senior+" w Kole.

Z usług Dziennego Domu "Senior+" w Kole skorzystało w 2025 r. 38 osób. Zrealizowano między innymi następujące działania:

- gramy w „Pytaki”, oglądamy film pt.: „Najpiękniejsze miejsca w Polsce”, organizujemy zajęcia integracyjne pt.: „Co lubię robić...”, „Dlaczego kobiety żyją dłużej”, oglądamy konkurs Eurowizji, świętujemy Dzień Matki, świętujemy Walentynki, obchodzimy Światowy Dzień Kota, oglądamy komedie, oglądamy teleturniej „Baby kontra Chłopy”, obchodzimy imieniny uczestników, słuchamy występu tenora z teatru w Krakowie, uczestniczymy w pogadance „9

korzyści z milczenia " (dyskusja i rozmowa nt. korzystnego wpływu milczenia w codziennym życiu), uroczyste Śniadanie Wielkanocne świętujemy w obecności władz miasta, oglądamy film o tradycjach Wielkopostnych, uczestniczymy w warsztatach o tradycjach Wielkanocnych, odwiedzamy Żłobek Miejski (wspólne ubieranie choinki), uczestniczymy w przedstawieniu muzyczno - tanecznym pt.: „Bella i Bestia”, organizujemy spotkanie wigilijne, podczas którego gościmy władze miasta, organizujemy bal z okazji Dnia Seniora, bawimy się w „Familiadę”, uczestniczymy w spektaklu z audiodeskrypcją pt.: „19 Południk”, świętujemy „Tydzień wartości: szacunek, przyjaźń, uczciwość, dobro”, „Tydzień zdrowego żywienia”, uczestniczymy w widowisku pt.: „W Cieniu Piramid" w wykonaniu zespołu tanecznego MUZA, gramy w „Milionerów”, rozwiązujemy krzyżówki, sudoku, oglądamy kabarety: Hrabi, Kabaret Moralnego Niepokoju, Mumio, oglądamy dawne programy TV jak „Śmiechu Warte", „Idź na całość", układamy puzzle, pracujemy w ogrodzie, trenujemy pamięć poprzez indywidualne rozwiązywanie kart pracy, korzystamy z siłowni zewnętrznej - ćwiczymy na świeżym powietrzu, bawimy się w teleturniej „Jaka to melodia”, organizujemy spotkanie z Mikołajem, uczestniczymy w prelekcji pt.: „Tradycje Bożonarodzeniowe”, sposób celebrowania Świąt Bożego Narodzenia;

- uczestniczymy w indywidualnym i grupowym poradnictwie psychologicznym na przestrzeni całego roku;

- ćwiczymy z fizjoterapeutą: aerobik na stepach, gimnastyka poranna, ćwiczenia ogólnousprawniające, choreoterapia, ćwiczenia specjalistyczne (oddechowe, wzmacniające itp.), ćwiczenia na siłowni zewnętrznej, Zumba dla seniorów, uczestniczymy w zajęciach na Pływalni Miejskiej w Kole - ćwiczenia w wodzie;

- aktywnie uczestniczymy w warsztatach kulinarnych, które odbywają się cyklicznie - dwa razy w tygodniu, przygotowujemy sałatki, przekąski, desery, koktajle, różnego rodzaju ciasta i ciasteczka, celebруем Międzynarodowy Dzień Pizzy, obchodzimy Tłusty Czwartek;

uczestniczymy w zajęciach manualnych, wykorzystując materiały pozyskane z recyklingu malujemy, pracujemy z włóczką, szydełkujemy, szyjemy;

- uczestniczymy w warsztatach i zajęciach poza siedzibą Domu, uczestniczymy w Forum Trzeźwości, w szkoleniu na temat cukrzycy, w prelekcji prozdrowotnej połączonej z dyskusją pt.: „Amnezja i jej rodzaje”, w zajęciach cyklicznych prowadzonych przez MOPiPR w Kole pt.: „Aktywni z doświadczeniem”, uczestniczymy w zajęciach mających na celu aktywizowanie uczestników do zwiększania samodzielności życiowej, takich jak szkolenie w ZUS na temat rent wdowich, spotkanie z przedstawicielem medycznym „AUDIOFON Matyja" (bezpłatne badanie

sluchu), w webinarium organizowanych przez Komendę Powiatową Policji w Kole, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Kole;

- uczestniczymy w spotkaniach międzypokoleniowych, przyjmujemy wizyty kolskich przedszkolaków, pracowników Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kole, Biblioteki Pedagogicznej w Kole, przedstawiciele kolskich stowarzyszeń; korzystamy z możliwości zapoznania się z ofertą producentów sprzętu medycznego, ortopedycznego; doskonalimy umiejętności z zakresu informatyki; słuchamy prelekcji historycznych i popularnonaukowych; uczestniczymy w zajęciach literackich, muzycznych, warsztatach teatralnych, zajęciach ogrodniczych, wyjeżdżamy na wycieczki, np.: wycieczka do Łądu i zwiedzanie zabytkowego kościoła, wycieczka do agroturystyki „Pola Lawendowe”, wycieczka do Lichenia i rejs statkiem, wyjazd do Poznania na targi „Smaki Regionów”, wyjazd na spektakl „Bella i Bestia” do Konina; organizujemy zabawy i wieczorki taneczne z okazji Dnia Seniora, Walentynek, Dnia Kobiet i Mężczyzn, Sylwestra;

- korzystamy ze wsparcia pracowników socjalnych MOPS w Kole, z ciepłego posiłku w trakcie zajęć i paczek żywnościowych w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową na lata 2021-2027.

Dzięki ciągłości w realizacji zadania osiągnięto efekt w postaci zwiększenia aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów, zapewniono wsparcie osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+ poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej także usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, a także oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej dla 38 seniorów - mieszkańców miasta Koła.

3.2. Noclegownia

Noclegownia dla osób bezdomnych działa w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole. Budynek Noclegowni położony jest przy ul. Sosnowej 1. Noclegownia realizuje zadania w zakresie pomocy osobom bezdomnym, zarówno dla kobiet jak i dla mężczyzn, w przezwyciężeniu ich trudnej sytuacji życiowej i zapewnieniu im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Celem działalności Noclegowni jest udzielenie natychmiastowej pomocy osobom pozbawionym schronienia w zaspokojeniu najbardziej podstawowych potrzeb życiowych tj. zapewnienie noclegu, możliwość dokonania zabiegów higienicznych oraz skorzystania z ciepłego posiłku. Działania podejmowane na terenie placówki mają zapewnić bezpieczeństwo socjalne, jednocześnie nie doprowadzając do uzależnienia i

postawy roszczeniowej, zasadniczo szkodliwej i zawężającej możliwość wyjścia z bezdomności. Terenem działalności Noclegowni jest przede wszystkim Miasto Koło, jednak w sytuacji tego wymagającej pomoc udzielana jest także osobom bezdomnym spoza terenu miasta zgodnie z porozumieniami zawartymi z gminami ościennymi.

W Noclegowni przygotowanych jest 13 pokoi mieszkalnych, 4 trzyosobowe, 9 dwuosobowych. Łącznie placówka dysponuje 30 miejscami noclegowymi. Na wyposażeniu placówki znajdują się również łóżka polowe, co umożliwia w razie potrzeby (np. w okresie zimowym, kiedy zwiększa się, z uwagi na warunki atmosferyczne, liczba osób chcących skorzystać z pomocy w formie schronienia) wygospodarować dodatkowe miejsca noclegowe.

W roku 2025 skierowania do Noclegowni były wystawione dla 39 osób, faktycznie z pomocy Noclegowni skorzystały 34 osoby (8 kobiet i 26 mężczyzn). Pozostałe 5 osób pomimo uzyskania skierowania, nie skorzystało ze schronienia w Noclegowni. Ze schronienia korzystało 7 osób spoza Gminy Miejskiej Koło. W roku sprawozdawczym 2 kobiety i 3 mężczyzn otrzymało mieszkania socjalne z zasobu Gminy Miejskiej Koło.

Placówka jak co roku, szczególnie w okresie jesienno – zimowym, współpracuje ze Strażą Miejską i Policją. W przypadku konieczności udzielenia pilnej pomocy medycznej osobie tego potrzebującej, pracownik Noclegowni wzywa Pogotowie Medyczne. Noclegownia posiada na stanie artykuły żywnościowe o przedłużonym okresie trwałości. Dzięki temu osoba bezdomna przyjmowana do placówki może otrzymać gorącą herbatę, konserwę, zupę itp. Otrzyma również (jeśli nie posiada) środki czystości tj. ręcznik, mydło, papier toaletowy, maszynkę do golenia. Wydawane są też środki ochrony osobistej dla mieszkańców i pracowników Noclegowni. Osoby przyjmowane do placówki są zobowiązane do przestrzegania regulaminu. Czystość w placówce utrzymują mieszkańcy - zaplanowane są dyżury porządkowe.

Wszyscy mieszkańcy mają możliwość korzystania z gorącego posiłku ze stołówki MOPS, ul. Dąbska 40.

W 2025 r. wykonano w Noclegowni następujące prace:

- pomalowano pomieszczenie kuchenne, WC męskie i damskie, sześć pokoi,
- regularnie wymieniane są uszkodzone w wyniku użytkowania zawory, wylewki w kranach, klamki, wkładki w drzwiach oraz świetlówki,
- wymieniono w każdym pokoju lampy z kloszami na świetlówki ledowe,
- wymieniono sedes, spłuczkę i umywalkę,
- usunięto gałęzie z okolic więźby dachowej,
- miejsce pod śmietnik przed Noclegownią utwardzono płytkami.

W roku sprawozdawczym Noclegownia bez większych zakłóceń realizowała zadania wynikające z Ustawy o pomocy społecznej oraz Regulaminu i przez cały rok utrzymywała pełną gotowość do udzielania wsparcia i pomocy osobom potrzebującym schronienia

4. Zadania realizowane przez Dział Świadczeń Rodzinnych

4.1. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Na system świadczeń rodzinnych składają się:

- zasiłki rodzinne na dzieci wraz z dodatkami z tytułu:
 - a) urodzenia dziecka;
 - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
 - c) samotnego wychowywania dziecka;
 - d) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej;
 - e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
 - f) rozpoczęcia roku szkolnego;
 - g) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Prawo do zasiłku rodzinnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi 674,00 zł na osobę w rodzinie lub 764,00 zł na osobę w rodzinie, w której wychowywane jest dziecko niepełnosprawne.

- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, która przysługuje, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 1 922,00 zł miesięcznie.
- świadczenia opiekuńcze dla rodzin, w których występuje niepełnosprawność, w tym:
 - a) zasiłek pielęgnacyjny, przysługujący dzieciom i osobom dorosłym, legitymującym się odpowiednim orzeczeniem o niepełnosprawności. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje bez względu na wysokość dochodów rodziny;
 - b) świadczenie pielęgnacyjne - od 1 stycznia 2024 r. mogą otrzymać osoby, które sprawują opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami w wieku do ukończenia 18. roku życia. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje bez względu na wysokość dochodu rodziny.
 - c) specjalny zasiłek opiekuńczy - z dniem 1 stycznia 2024 r. został uchylony art. 16a ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujący zasady przysługiwania specjalnego zasiłku opiekuńczego. Oznacza to, że od tej daty specjalny zasiłek opiekuńczy nie będzie już przyznawany. Jedynie, na podstawie przepisów przejściowych, zasiłek ten będzie mógł być

przyznawany także po 1 stycznia 2024 r. na zasadzie zachowania do niego praw nabytych, na warunkach obowiązujących do 31 grudnia 2023 r.

- d) zasiłek dla opiekuna, który wprowadzony został odrębną ustawą, w wyniku wyroku Trybunału Konstytucyjnego, w celu przywrócenia prawa do świadczeń pielęgnacyjnych osobom, które zostały go pozbawione w roku 2013. Pomocą w tej formie objęte są osoby sprawujące opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny bez względu na dochód.
- świadczenie rodzicielskie, przysługujące osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do świadczenia są m. in. bezrobotni, studenci, rolnicy, a także wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych, bez względu na dochód.

Osoby uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna objęte są obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi i zdrowotnymi. Wszystkie świadczenia rodzinne finansowane są w całości z budżetu państwa i stanowią one znaczące wsparcie dla rodzin zamieszkujących na terenie miasta Koła, wychowujących dzieci w wieku szkolnym, jak również dla rodzin, w których występuje niepełnosprawność powodująca konieczność zapewnienia opieki osobom tego wymagającym.

Do zadań Działu Świadczeń Rodzinnych w zakresie świadczeń rodzinnych należy w szczególności:

- udzielanie informacji o przysługujących świadczeniach;
- wydawanie i przyjmowanie wniosków o ustalenie prawa do poszczególnych świadczeń;
- zasięganie informacji niezbędnych do przyznawania świadczenia rodzinnego od organów i instytucji w imieniu osoby zainteresowanej i za jej zgodą;
- kompletowanie dokumentów dotyczących świadczeń rodzinnych;
- przygotowanie projektów decyzji administracyjnych dla świadczeniobiorców;
- przygotowywanie list wypłat i niezbędnych dokumentów do ich realizacji przez Dział Finansowy;
- prowadzenie teczek osobowych klientów;
- prowadzenie odpowiednich rejestrów dotyczących dokumentacji z zakresu świadczeń rodzinnych;
- ustalanie prawa świadczeniobiorców do ubezpieczenia emerytalno-rentowego i zdrowotnego;
- planowanie potrzeb w zakresie świadczeń rodzinnych, kalkulacja środków finansowych oraz ich zaangażowania;
- opracowywanie programów, prognoz, sprawozdań, meldunków, informacji.

W roku 2025 wpłynęły 589 wniosków, w tym:

- 258 wniosków o zasiłek rodzinny wraz z przysługującymi dodatkami,
- 207 wniosków o zasiłek pielęgnacyjny,
- 47 wniosków o świadczenie pielęgnacyjne,
- 2 wnioski o specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 48 wniosków o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka,
- 27 wniosków o świadczenie rodzicielskie.

W sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych wydano łącznie 1160 decyzji administracyjnych.

Na realizację wszystkich świadczeń rodzinnych wydatkowano kwotę 13 908 204,70 zł, w tym na:

- zasiłki rodzinne	-	440 579,46 zł
- dodatki do zasiłków rodzinnych	-	268 774,04 zł
- zasiłki pielęgnacyjne	-	2 178 396,11 zł
- świadczenia pielęgnacyjne	-	8 855 606,36 zł
- specjalny zasiłek opiekuńczy	-	11 173,76 zł
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	-	29 000,00 zł
- świadczenie rodzicielskie	-	283 731,40 zł
- składki na ubezpieczenia społeczne opłacane od niektórych świadczeniobiorców		
- 1 355 771,30 zł		
- składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane od niektórych świadczeniobiorców		
- 485 172,27 zł		

W roku 2025 pomocą w formie świadczeń rodzinnych objęte zostało 1250 rodzin z terenu miasta Koła.

Wyplacono następującą liczbę świadczeń:

- 4018 zasiłków rodzinnych,
- 2671 dodatków do zasiłków rodzinnych,
- 10755 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 2708 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 58 specjalnych zasiłków opiekuńczych
- 29 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka
- 306 świadczeń rodzicielskich.

4.2. Realizacja jednorazowego świadczenia „Za życiem”

Dział Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole, na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” realizuje wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu. Świadczenie wypłacane jest rodzicom dziecka jednorazowo w kwocie 4 000,00 zł. Świadczenie w całości finansowane jest z budżetu państwa. W 2025 roku wpłynęły 3 wnioski o przyznanie tego świadczenia, wypłacono 3 świadczenia w kwocie łącznej 12 000,00 zł.

4.3. Realizacja zadań z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Zadania z zakresu funduszu alimentacyjnego oraz działań wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są w oparciu o ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Głównym celem działań jest dostarczanie środków utrzymania dzieciom, które nie otrzymują należnego im wsparcia od rodziców zobowiązanych wobec nich do alimentacji. Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów połączone jest z działaniami zmierzającymi do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji. Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje na wniosek osoby uprawnionej do alimentów w sytuacji, gdy egzekucja alimentów prowadzona na podstawie wyroku sądowego okazała się bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują do ukończenia przez dziecko 18 roku życia albo w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, które wynosi 1 209,00 zł. W przypadku osób, których dochód nieznacznie przekracza kryterium dochodowe, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznaje się z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” w wysokości różnicy pomiędzy przysługującym świadczeniem, a kwotą o jaką zostało przekroczone kryterium dochodowe. Każdorazowo przyznanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego skutkuje podjęciem z urzędu przez Dział Świadczeń Rodzinnych działań wobec dłużnika alimentacyjnego, których celem jest doprowadzenie do poprawy skuteczności egzekucji alimentów.

Do zadań Działu Świadczeń Rodzinnych w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów należy:

- prowadzenie postępowania wobec osób zobowiązanych do alimentów;
- wydawanie wniosków oraz udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- przyjmowanie i weryfikacja wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- prowadzenie rejestru świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz teczek osobowych wnioskodawców;
- współpraca z komornikami sądowymi, policją, prokuraturą oraz z organami jednostek samorządu terytorialnego;
- przygotowanie decyzji administracyjnych dla świadczeniobiorców
- przygotowanie list wypłat;
- planowanie potrzeb oraz opracowywanie programów, prognoz, sprawozdań, meldunków, informacji;
- prowadzenie postępowań egzekucyjnych w administracji w stosunku do dłużników alimentacyjnych oraz osób, które pobrały nienależne świadczenia.

W roku 2025 wpłynęły 93 wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W sprawach dotyczących funduszu alimentacyjnego wydano łącznie 154 decyzje administracyjne.

Całość świadczeń z funduszu alimentacyjnego finansowana jest z budżetu państwa. Na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2025 roku wydatkowano kwotę 686 216,21 zł, z tego na osobę uprawnioną w wieku:

– 0-17 lat:	621 081,27 zł
– 18-24 lat:	53 734,94 zł
– 25 lat i więcej:	11 400,00 zł.

Na dzień 2025-12-31 łączny stan należności dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych w ich zastępstwie świadczeń wyniósł 8 758 750,27 zł. Natomiast stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosił 20 765,95 zł. W okresie, w którym osoba uprawniona otrzymuje świadczenia z funduszu alimentacyjnego komornik sądowy przekazuje wyegzekwowane od dłużnika kwoty zaliczone na poczet alimentów organowi właściwemu wierzyciela do wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami. Zgodnie z ustawą kwoty uzyskane od dłużnika alimentacyjnego dzieli się na poszczególne organy, tj.:

- 40% kwoty należności stanowi dochód własny organu właściwego wierzyciela;
- 60% kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

W roku 2025 odzyskano w sumie 483 260,12 zł jako kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z tego:

- przekazane na dochody budżetu państwa: 371 224,26 zł (w tym ustawowe odsetki – 203 170,73 zł)
- przekazane na dochody własne organu właściwego wierzyciela: 112 035,86 zł.

W przypadku śmierci dłużnika jego zobowiązania wygasają. W 2025 roku wygaszono należności w łącznej wysokości 67 156,00 zł. Ponadto w roku 2025 odzyskano kwotę 7 896,00 zł z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

We wskazanym okresie pomocą w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objętych było 90 rodzin, świadczenia wypłacano na rzecz 129 dzieci.

W celu efektywniejszego zwrotu należności przez dłużników alimentacyjnych organ właściwy dłużnika podejmuje szereg działań wobec dłużników, m. in. przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. W 2025 roku przeprowadzono 28 wywiadów z dłużnikami alimentacyjnymi. Działania podejmowane przez organ właściwy wobec dłużnika zależą w głównej mierze od leżących po stronie dłużnika przyczyn niewywiązywania się obowiązku alimentacji, w omawianym okresie są to w szczególności:

- wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych - 3 dłużników
- wniosek o aktywizację zawodową dłużnika alimentacyjnego - 14 dłużników
- składanie wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny - 17 dłużników
- składanie wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego - 2 dłużników
- przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego - 60 dłużników
- przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zadłużeniu z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 245 dłużników.

W związku z wykonywaniem zadań dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych, współpracowano z innymi instytucjami, m.in. komornikami sądowymi, ośrodkami pomocy społecznej, policją, urzędami gmin i miasta, zakładami ubezpieczeń społecznych, urzędami skarbowymi, pracodawcami rodzin korzystających z świadczeń.

4.4. Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych

W roku 2025 przyjęto i rozpatrzono 952 wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego, w tym w 916 przypadkach przyznano świadczenie, natomiast dla 32 wnioskodawców wydano decyzje odmowne; bez rozpatrzenia z powodu braków formalnych pozostały 4 wnioski. W związku z wątpliwościami przeprowadzono rodzinny wywiad środowiskowy u jednego wnioskodawcy.

Pomocą w formie dodatku mieszkaniowego objęto 468 gospodarstw domowych.

Na wypłatę dodatków mieszkaniowych w okresie od stycznia do grudnia 2025 r. wydatkowano kwotę 1 748 993,52 zł, z tego:

- 301 904,33 zł w zasobie gminnym,
- 1 186 170,33 zł w zasobie spółdzielczym,
- 150 570,19 zł w zasobie wspólnot mieszkaniowych,
- 92 040,13 zł w zasobie prywatnym,
- 6 958,19 zł w zasobie Towarzystwa Budownictwa Społecznego,
- 11 350,35 zł w innych zasobach.

Dodatki mieszkaniowe finansowane są z środków własnych gminy.

4.5. Realizacja zadań z zakresu dodatków energetycznych

Zadania z zakresu zryczałtowanych dodatków energetycznych realizowane są w oparciu o Ustawę z 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne. Uchwałą Rady Miejskiej Koła realizację dodatków energetycznych przekazano do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole. Głównym celem pomocy finansowej w tej formie jest częściowe zrekompensowanie osobom uzyskującym niskie dochody kosztów zakupu energii elektrycznej. Wypłata zryczałtowanego dodatku energetycznego następuje na wniosek osoby uprawnionej do dodatku mieszkaniowego oraz będącej stroną umowy z dostawcą energii elektrycznej. Dodatki energetyczne w całości finansowane są z środków budżetu państwa.

Do zadań Działu Świadczeń Rodzinnych w zakresie dodatków energetycznych należy:

- przyjmowanie, kompletowanie i weryfikacja wniosków i dokumentów składanych w sprawach przyznawania dodatków energetycznych oraz prowadzenie rejestru wniosków o dodatki energetyczne;
- prowadzenie teczek świadczeniobiorców;
- przygotowanie projektów decyzji administracyjnych dla świadczeniobiorców;
- przygotowanie list wypłat;
- planowanie potrzeb w zakresie wypłacanych dodatków energetycznych;
- przygotowanie dokumentów do archiwizacji;
- sporządzanie sprawozdawczości i statystyki w przedmiocie dodatków energetycznych.

Od 2024 roku świadczenie to jest zawieszona z powodu wprowadzenia dodatku osłonowego oraz innych form wsparcia. W związku z tym w 2025 roku nie przyjmowano wniosków o ustalenie prawa do zryczałtowanego dodatku energetycznego.

4.6. Zadania z zakresu pomocy materialnej dla uczniów

Zadania z zakresu pomocy materialnej dla uczniów realizowane są w oparciu o Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Uchwałą Rady Miejskiej w Kole realizację pomocy materialnej dla uczniów przekazano do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole. Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- stypendium szkolne;
- zasiłek szkolny.

Stypendium szkolne o charakterze socjalnym przyznawane jest na rok szkolny na wniosek rodzica, pełnoletniego ucznia lub dyrektora szkoły. Kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania stypendium szkolnego w roku 2025 wynosiło 823 zł na osobę w rodzinie. Szczegółowe zasady udzielania tej formy pomocy, tryb postępowania oraz wysokość stypendiów szkolnych określone są w Regulaminie udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Koło, przyjętym w drodze Uchwały Rady Miejskiej Koła. Stypendia szkolne w Gminie Miejskiej Koło realizowane są pod warunkiem przedłożenia imiennych rachunków potwierdzających zakup przedmiotów o charakterze edukacyjnym na kwotę przyznanego stypendium. Zasiłek szkolny jest świadczeniem

jednorazowym i może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Pomoc materialna dla uczniów w 80% finansowana jest z budżetu państwa a w 20% z budżetu gminy.

Do zadań Działu Świadczeń Rodzinnych w zakresie pomocy materialnej dla uczniów należy:

- przyjmowanie, kompletowanie i weryfikacja wniosków i dokumentów składanych w sprawach przyznawania stypendiów oraz zasiłków szkolnych oraz prowadzenie rejestru wniosków;
- prowadzenie teczek świadczeniobiorców;
- przygotowanie projektów decyzji administracyjnych dla świadczeniobiorców;
- przygotowanie list wypłat;
- przygotowanie dokumentów do archiwizacji;
- współpraca z pracownikami socjalnymi w celu udzielenia w uzasadnionych przypadkach kompleksowej pomocy;
- sporządzanie sprawozdawczości i statystyki w przedmiocie pomocy materialnej dla uczniów.

W okresie od stycznia do grudnia 2025 r. wpłynęło 7 wniosków o przyznanie pomocy materialnej dla uczniów na rok szkolny 2025/2026. W roku 2025 pomocą w formie stypendium szkolnego objęto 18 uczniów, natomiast pomocą w formie zasiłku szkolnego objęto 5 uczniów. Łącznie w roku 2025 wydatkowano na stypendia i zasiłki szkolne kwotę 33 919,02 zł, z czego 80% kwoty (27 135,22 zł) pochodziło z Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, a 20 % (6 783,80 zł) to udział własny Gminy Miejskiej Koło.

4.7. Realizacja zadań z zakresu pomocy państwa w wychowaniu dzieci

Świadczenie wychowawcze ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Przysługuje ono matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, do dnia ukończenia przez nie 18. roku życia, w wysokości 800,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie. Na prawo do świadczenia wychowawczego nie ma wpływu osiągnięty dochód w rodzinie. Świadczenie finansowane jest w całości z budżetu państwa.

Od roku 2022 realizacją świadczenia wychowawczego zajmuje się ZUS, jednak MOPS w Kole w 2025 r. nadal realizował wypłaty w ramach koordynacji świadczeń dla osób, których członek rodziny przebywał za granicą. W 2025 roku wypłacono 35 świadczeń wychowawczych na rzecz 1 dziecka w 1 rodzinie. Wydatkowano na ten cel łączną kwotę 17 500,00 zł.

4.8. Realizacja zadań związanych z programem „Czyste powietrze”

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania w ramach programu priorytetowego „Czyste powietrze”, może zwrócić się do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z wnioskiem o wydanie zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego. W Gminie Miejskiej Koło począwszy od roku 2020 do wydawania zaświadczeń został upoważniony Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole. W roku 2025 wydano 63 zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

5. Zespół Interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny działa na terenie Miasta Koła od 2011 roku na mocy art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Praca Zespołu Interdyscyplinarnego zostanie szczegółowo zaprezentowana podczas sprawozdania z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Dla Miasta Koła za rok 2025.

6. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki polega na realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów rządowych i osłonowych. W roku 2025 MOPS w Kole realizował:

6.1 Asystencja osobista

W roku 2025 Gmina Miejska Koło przystąpiła do Programu "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - Edycja 2025. Realizatorem Programu był MOPS w Kole. Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym oraz zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej niezależnego/samodzielnego i aktywnego życia. Usługi asystenckie mogą uzupełniać usługi opiekuńcze, nie mogą ich jednak zastępować. Adresatami Programu są:

1) dzieci od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności – konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz

2) osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W 2025 r. Programem zostało objętych 30 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 3 niepełnosprawnych dzieci z terenu miasta Koła. W ramach programu zostało zatrudnionych 36 asystentów, zrealizowano łącznie 19 477 godzin usługi, realizacja zadania w postaci pracy asystentów trwała od kwietnia do listopada 2025 r.

6.2 Opieka wytchnieniowa

W roku 2025 Gmina Miejska Koło przystąpiła do Programu "Opieka wytchnieniowa" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025. Realizatorem Programu był MOPS w Kole.

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub osobami niepełnosprawnymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponować będą czasem, który mogą przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodzin lub opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

W 2025 r. Programem zostało objętych 6 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności z terenu miasta Koła. Świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Zrealizowano łącznie 948 godzin usługi. Realizacja zadania trwała od czerwca do listopada 2025 r.

6.3 Korpus Wsparcia Seniorów

W roku 2025 Gmina Miejska Koło przystąpiła do Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”, edycja 2025, Moduł II, którego celem jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych.

W ramach Modułu II uzyskano wsparcie finansowe na dofinansowanie kosztów użytkowania 82 opasek bezpieczeństwa zakupionych i przekazanych seniorom w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów w roku 2022. W ramach programu seniorom w wieku 60 lat i więcej został zapewniony dostęp do

tzw. opasek bezpieczeństwa wyposażonych w następujące funkcje:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski/urządzenia,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe.

6.4 Realizacja Projektu „Wielkopolskie Telecentrum Opieki”

W 2025 roku Gmina Miejska Koło kontynuowała realizację Projektu „Wielkopolskie telecentrum opieki” dofinansowanego ze środków Programu „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027” (FEW) w ramach działania 06.13 Usługi społeczne i zdrowotne.

Celem głównym Projektu jest poprawa dostępu do lepszej jakości usług społecznych, w tym teleopieki, poprzez rozwój kompleksowych usług w środowisku lokalnym dla osób starszych oraz opiekunów.

Projekt składa się z dwóch filarów: Regionalny System Teleopieki (Telecentrum z ratownikami medycznymi i Centrum Społecznego) oraz Gminnego Systemu Wsparcia Seniorów.

Zadania realizowane w ramach Projektu przez MOPS w Kole w 2025 roku:

- objęcie 17 seniorów wsparciem w ramach Regionalnego Systemu Teleopieki - przekazanie urządzenia do teleopieki (opaski na rękę) bezpośrednio do Uczestnika projektu (łącznie objęta wsparciem w ramach Regionalnego Systemu Teleopieki to 67 osób);
- utrzymanie funkcji Koordynatora usług w obszarze wsparcia osób starszych w Gminie Miejskiej Koło, tzn. pomoc w zakresie wysłuchania, rozmowy w utworzonym Centrum Wsparcia

Seniora, diagnozowanie potrzeb osób starszych w gminie, upowszechnianie oferty usług dla osób starszych i opiekunów; koordynator pracuje na podstawie umowy o pracę, w wymiarze 1/2 etatu;

- Centrum Wsparcia Seniora w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kole - miejsce dedykowane dla osób starszych, ich opiekunów formalnych i nieformalnych, które działa w obszarze m.in. informacyjnym, poradnictwa, tworzenia indywidualnych planów wsparcia oraz pomocy w zakresie wysłuchania, rozmowy. Centrum Wsparcia Seniora zostało utworzone jako komórka organizacyjna MOPS w Kole. Centrum jest czynne przez cztery godziny dziennie, od poniedziałku do piątku, w godz. od 11.30 do 15.30, zlokalizowane w pomieszczeniu umożliwiającym świadczenie usług dla dwóch seniorów w tym samym czasie;
- świadczenie usługi przez Asystenta Osoby Starszej, pracującego bezpośrednio w środowisku domowym osób starszych - (2 etaty) w pełnym wymiarze czasu pracy, w systemie zadaniowego czasu pracy 8h na dobę i przeciętnie 40h w pięciodniowym tygodniu pracy, pracujących bezpośrednio w środowisku domowym osób starszych objętych usługą. AOS pracuje w środowisku jednej osoby starszej średnio 5 godzin tygodniowo (łącznie wsparciem objęto 16 osób starszych).

6.5 Program Lokalny „Taksówka dla Seniora”

Rada Miejska Koła podjęła Uchwałę Nr II/12/2024 z dnia 22 maja 2024 r. w sprawie przyjęcia Programu „Taksówka dla Seniora”. Program przeciwdziała ograniczeniom z jakimi seniorzy spotykają się w przemieszczeniu do wybranych miejsc. Adresatami usługi są mieszkańcy Gminy Miejskiej Koło w wieku 60+. Jedna osoba może skorzystać maksymalnie z 2 bezpłatnych przejazdów miesięcznie w trakcie realizacji projektu, przejazdy odbywają się w 5 dni w tygodniu w dni robocze w godzinach od 07: do 15:00. Przejazdy na terenie miasta Koła mogą odbywać się do urzędów, na groby, na dworzec PKP, do placówek medycznych na umówioną wizytę, do miejskich instytucji kultury. Zgłoszenie przejazdów i odwoływanie odbywają się za pośrednictwem koordynatora usług w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kole, każdy senior potwierdza wykonanie usługi na oświadczeniu po ukończonym przejeździe.

W roku 2025 w ramach Projektu Wielkopolskie Telecentrum Opieki z przejazdów skorzystało 107 osób, natomiast w ramach środków własnych MOPS w Kole z przejazdów skorzystało 614 osób.

6.6 Program „Opieka 75+”

Program „Opieka 75+” realizowany jest już od stycznia 2018 r. i jest adresowany do gmin: miejskich, wiejskich, miejsko – wiejskich do 60 tys. mieszkańców, które realizują usługi opiekuńcze samodzielnie. Gminy, które przystępują do realizacji programu uzyskują finansowe wsparcie w realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej, do 50% przewidywanych kosztów realizacji zadania. W 2025 roku MOPS w Kole przystąpił do Programu i uzyskał dofinansowanie z środków budżetu państwa w celu wsparcia finansowego gminy w zakresie świadczenia usług opiekuńczych w wysokości 287 205,21 zł. W ramach Programu dofinansowano usługi opiekuńcze dla 58 osób. Rzeczywista liczba zrealizowanych godzin świadczeń wyniosła 14 849,50.

6.7 Program Żywnościowy

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2024 dofinansowany przez Unię Europejską. Pomoc kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafia do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej) oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie - których dochód nie przekracza 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 2 676,50 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 2 180,95 zł dla osoby w rodzinie. Pomoc udzielana jest w postaci artykułów spożywczych przekazywanych nieodpłatnie osobom zakwalifikowanym przez MOPS w Kole do Programu. Pracownicy MOPS w Kole organizowali i koordynowali wydawanie paczek żywnościowych. W skład paczek wchodziły produkty: groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, dżem truskawkowy, makaron jajeczny, mąka pszenna, herbatniki maślane, płatki owsiane, kawa zbożowa, mleko, ser podpuszczkowy, szynka wieprzowa mielona, szynka drobiowa, pasztet, szprot w oleju, miód, cukier, olej rzepakowy, fasolka po bretońsku. Na podstawie umowy zawartej z Bankiem Żywności w Koninie w 2025 roku wsparciem objęto 350 osób, w tym 119 dzieci do lat 18. Łącznie pracownicy MOPS w Kole przekazali 350 paczek o łącznej wartości 92 313,00 zł.

7. Świadczenia dla obywateli Ukrainy

Na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dział Świadczeń Rodzinnych realizował również świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy przebywających w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym.

W 2025 roku wpłynęło 12 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych, z czego:

- 9 wniosków o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami
- 1 wniosek o świadczenie pielęgnacyjne
- 1 wniosek o świadczenie rodzicielskie
- 1 wniosek o zasiłek pielęgnacyjny.

W powyższych sprawach wydano łącznie 42 decyzje administracyjne (w tym wydane z urzędu decyzje zmieniające okres przyznanych świadczeń w związku ze zmianami legislacyjnymi). Pomocą w formie świadczeń rodzinnych objęto 18 ukraińskich rodzin. Na wypłatę świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy (w tym składki zdrowotne i społeczne od świadczenia pielęgnacyjnego) wydatkowano w 2025 r. kwotę 323 143,28 zł.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

W roku 2025 wpłynął 1 wniosek o pomocą materialną o charakterze socjalnym dla uczniów będących obywatelami Ukrainy, przebywających w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa. W związku z powyższym wypłacono stypendium szkolne dla ucznia będącego obywatelem Ukrainy w kwocie łącznej 173,49 zł.

8. Wnioski końcowe

Analiza sytuacji społecznej na terenie Gminy Miejskiej Koło wskazuje na narastanie problemów związanych z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, a także na wzrost zapotrzebowania na wsparcie dla osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami, wymagających często całodobowej opieki instytucjonalnej. Do problemów dominujących należą również: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie oraz uzależnienie od alkoholu.

Zwiększająca się liczba osób kierowanych do domów pomocy społecznej oraz systematyczny wzrost kosztów pobytu w tych placówkach powodują konieczność sukcesywnego zwiększania środków finansowych w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole na ten cel.

Jednocześnie przekazywanie do realizacji nowych zadań bez zapewnienia dodatkowego finansowania stanowi istotne wyzwanie dla utrzymania dotychczasowego poziomu świadczonych usług.

Posiadane przez gminę zasoby instytucjonalne oraz możliwości finansowe pozwalają obecnie na realizację zadań własnych oraz zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców. Jednak obserwowane zmiany demograficzne, w szczególności proces starzenia się społeczeństwa oraz wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami, będą wymagały w kolejnych latach zwiększonych nakładów finansowych, zwłaszcza w obszarze usług opiekuńczych i wsparcia środowiskowego. Należy podkreślić, że całodobowa opieka instytucjonalna pozostaje najkosztowniejszą formą pomocy społecznej.

Rekomendacje

W celu zapewnienia ciągłości i efektywności realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi rekomenduje się:

1. Zabezpieczenie w budżecie gminy środków finansowych umożliwiających pokrycie rosnących kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej.
2. Stopniowe zwiększanie nakładów finansowych na realizację zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, adekwatnie do zakresu powierzanych obowiązków.
3. Rozwój budownictwa komunalnego, w tym lokali socjalnych oraz adaptację zasobów gminnych na cele mieszkaniowe.
4. Rozbudowę infrastruktury społecznej w zakresie opieki nad osobami starszymi, ze szczególnym uwzględnieniem form wsparcia dziennego.
5. Tworzenie mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób wymagających umiarkowanego wsparcia, jako alternatywy dla kosztownej opieki całodobowej.
6. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych oraz rozwój wolontariatu jako elementu uzupełniającego system pomocy społecznej.
7. Intensyfikację działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz zabezpieczenie środków na świadczenia pieniężne i niepieniężne, w szczególności usługi opiekuńcze dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz osób z zaburzeniami psychicznymi.

*Sporządziła: Urszula Karolczak
Dyrektor MOPS w Kole*